

Han trekker fulle forelesningssaler. Og studentene møter ikke opp fordi de må, men fordi undervisningen er morsom. Dessuten vet de at de får bruk for det de hører.

Intervjuet: Rune Hennig

Studentenes favoritt

Jeg hadde snakket med kolleger, gamle studiekamerater, venner og medisinstudenter for å finne ut hvem denne underviseren i Tromsø er. Gjennomgangstonen var: «Han er en av de beste, om ikke *den* beste foreleseren vi har hatt i år.» «Du skal slite for å finne en student som ikke liker Rune Hennig.» «Engasjerende og kreativ.» En student mente at Hennig burde holde kurs for andre forelesere.

Smilende kommer han imot meg i vestibylen ved Universitetssykehuset i Tromsø. Han er litt lut i ryggen og ser absolutt ikke ut som en overlege i nevrokirurgi. Hadde det ikke vært for de grønne treskoene og at han går så bestemt i min retning, ville jeg aldri ha gjettest at det var ham. Frakken er litt for stor, og han går så forsiktig og stille.

Tegneserier og 3D-briller

– Hva er hemmeligheten din?

– Det er viktig å engasjere. Jeg prøver å pakke inn stoffet på en slik måte at studentene får *lyst* til å komme og høre på.

En del av oppskriften er å krydre forelesningen med små illustrasjoner. Det kan være alt fra tegneserier, pasientbilder, røntgenbilder og småfilmer til morsomme tegninger. Helst skal bildene hjelpe studentene til å huske det de har lært, ved å understreke poenger, men det gir også rom for å lene seg tilbake, slappe av og ha det morsomt.

– Jeg ber studentene legge bort penn og papir. Medisin dreier seg om å se og huske, sier han. Tydeligvis fungerer taktikken hans. «Han er en av de få foreleserne som faktisk gjør at du husker hva du har hørt når du er gått ut fra forelesningssalen,» sier en student. Studentene forteller også at det har hendt at Hennig har tatt med bilder av pasienter som kom inn på avdelingen natten før. Og så har de fått være med på diskusjonen nesten før pasientene var presentert på morgenmøtet. Sånt engasjerer.

– Jeg holder aldri samme forelesning for

kull etter kull, sier Hennig. – Det går mye tid til forberedelser og til å bygge om forelesningene.

Han går nye veier i undervisningen. Hvor ellers kan du gløtte inn døren til en forelesning i hjermeanatomi og se rekker av studenter med røde og grønne pappbriller på nesen? – Jeg fikk tak i et overskuddslager fra Bergen kino, forklarer den populære læreren. Han reiser seg kjapt fra kontorpulten og finner frem en eske full av pappbriller. Sist jeg hadde et par slike briller på, var jeg ti år og hadde kjøpt et Fantomet-blad i 3D. Jeg ler nesten før jeg setter brillene på nesen. Hennig kjører i gang programmet, og mens hjernen snurrer på dataskjermen og viser meg hjerne-nervenes relasjoner på en måte som ville gjort Sobotta grønn av misunnelse, skjønner jeg hvordan Hennig kan greie å gi selv sjetteårsstudenter lyst til å gå hjem og lese nevroanatomi.

– Jeg har alltid med en quiz i forelesningene. Da blir studentene tvunget til å tenke selv og får brynt seg på nevrobiologiske eller -kirurgiske temaer, forklarer Hennig. – Og så hender det at jeg tar med en pasienthistorie på slutten, hvis vi har tid.

Kupp lærer'n!

Hennig mener studentene er for mye på lesesalen.

– I stedet for å sitte med «telefonkatalogen» kunne de vært på sykehuset om ettermiddagene og kveldene. Da hadde de ikke trengt å lese så mye, sier han. Han har en ganske original tanke om hvordan man kan lokke studentene bort fra bøkene og inn til pasientene.

– Det er en glassbro som forbinder det medisinske fakultet i Tromsø med sykehuset. Jeg ønsker meg en omvendt bomstasjon i enden av den. Hver gang en student krysser broen fra fakultetet og går inn i sykehuset, får den vordende legen en Smørbutikk i premie.

Dette er tydelig noe som engasjerer Hennig. – Studentene burde invadert syke-

huset! fortsetter han. – Det er her alle doktorene og alle pasientene er, og det er her de kan lære klinisk medisin. De bør henge seg på legene, ja kuppe læreren!

Han husker seg selv som en pågående student. Han og kameraten pleide å sirkulere mellom de tre medisinske avdelingene ved Ullevål. – Vi startet på gamle sjuende avdeling, og lyttet på alle hjertepasienter og så på alle EKG-er til pasientene på overvåkingen. Når sykepleierne ble lei oss, kastet de oss ut. Da gikk vi ganske enkelt opp en trapp til åttende avdeling og undersøkte pasientene som lå der. Når vi ble beordret ut derfra, gikk vi opp enda en trapp til niende avdeling. Til slutt ble vi jagd ut derfra også, men da hadde allerede sykepleierne på sjuende avdeling glemte oss, og så startet vi på ny frisk der. Vi fortsatte sånn til de skjønnte at de ikke ble kvitt oss, og så fikk vi scoop-vakter i stedet, flirer han. – Jeg skulle ønske studentene var litt mer sånn.

To ting må til for å få studentene til å bruke mer tid på sykehuset: – De må være tøffere og mer oppsøkende, og legene må være høflige og engasjerte når de møter studenter.

Rekrutterer nevrokirurger

Hennig lever virkelig som han lærer. Han underviser sjetteårsstudenter på nevrokirurgisk avdeling, og de kan ikke få rost ham nok. Han viser dem kliniske triks som de ikke kan finne i bøkene, og presenterer dem for mange spennende pasienter. Dessuten tar han imot dem på absolutt beste måte.

«Han får oss til å føle oss velkommen, og det virker som han virkelig bryr seg om oss,» sier en av studentene. Gamle studiekamerater, venner og studenter forteller uoppfordret om Hennigs evne til å gi gode svar på faglige spørsmål, uten å sette noen i forlegenhet. «På morgenmøter og røntgenmøter tar han seg tid til å forklare helt banale ting, for at vi studenter ikke bare skal sitte der og måpe,» sier en annen.

Rune Hennig

Født 9. februar 1952

- Cand.med. Universitetet i Oslo 1978
- Dr.med. Nevrofysiologisk institutt, Oslo, 1987
- Spesialist i nevrokirurgi 1993
- Overlege ved Nevrokirurgisk avdeling, Universitetssykehuset Nord-Norge, 1993
- Professor II, Universitetet i Tromsø, 1998

Foto Heidi Lindland

Hennig avfeier det kun som vanlig høflighet.

– Som student møtte jeg en del lite hyggelige personer, og jeg husker at jeg tenkte at hvis jeg blir lege og får posisjon, skal jeg være hyggelig, særlig mot dem som kommer etter meg.

Han markerte seg allerede i studietiden ved at han behandlet alle likt, uansett posisjon og stilling. – Titler bryr jeg meg ikke om. Det synes jeg er uvesentlig, slår han fast.

At Hennig gjør inntrykk på sine elever, viser seg på flere måter. Etter at han kom til Tromsø, har det vært stor pågang av studenter som vil bli nevrokirurger. «Det er nesten blitt et problem,» sier en kollega, og tilskriver interessen Hennigs evne til å ufarliggjøre faget for studentene. Selv er han klar for nye etterfølgere.

– Jeg lever etter regelen: «Learn one. Do one. Teach one.» Jeg vil lære opp andre til så fort som mulig å operere og å tenke selv. Det er flott hvis folk kan bli bedre enn meg! Jeg går fort lei rutinearbeid, så kanskje har jeg en skjult agenda ved å lære opp andre, smiler han. – Ja, for jeg er egentlig litt lat, men det trenger du ikke skrive.

Sterkest faglig

Etter å ha hørt ham omtalt som omgjengelig, trivelig, snill, blid, entusiastisk og romslig, topper det seg når kollegaen sier at hans sterkeste side er den faglige. «Han har god oversikt over nevrokirurgifaget som helhet, og det er også noe studentene erfarer,» sier Tromsø-kollegaen.

Studentene er redde for å få ham som eksaminator til eksamen. Ikke fordi han er ekkel, men fordi de føler at de må prestere det ypperste av det ypperste, siden han er så faglig flink. Hennig er klar over at studentene er litt redd ham.

– Jeg spør mye, fordi mange, spesielt jenter, er veldig kunnskapsrike. Det er morsomt å høre på dem. Hvis jeg merker at det butter imot, stopper jeg opp. Det er sensor som stryker. Jeg er snill, jeg, sier han

mens det snedige smilet løper over ansiktet hans. Jeg tror ham. Han er definitivt snill.

– Likevel, det er greit å gi dem et lite spark på skinnelaggen og si til dem at man ikke er verdensmester selv om man har papiret i lommen, legger han til.

Kreativ oppfinner

Nevrokirurgen har alltid vært opptatt av hvordan tekniske ting fungerer, og han fikk tidlig trøbbel på avdelingen siden han aldri kunne la noe teknisk utstyr stå urørt. To dager etter at han kjøpte sin første Tandberg-radio, lå den i små biter på hybelgulvet. Han måtte bare se hvordan den var skrudd sammen.

– Jeg er eksperimentell av natur, og liker å lage nye løsninger, forklarer Hennig. Under studietiden fikk han en idé om å lage en robot som kunne krype inn og lysere blodpropper ved hjerneslag. Han måtte vente til han begynte å jobbe som nevrokirurg før noen av ideene hans ble satt ut i praksis.

– Jeg har utviklet utstyr som kan brukes til å ta biopsi av hjernesvulster ved hjelp av et datastyrt nevronavigasjonssystem. Det nye systemet gjør stereotaktisk rammebruk unødvendig, forklarer han.

Oppfinnelsen har også vært brukt ved epilepsioperasjoner. – Ved hjelp av det samme systemet kan vi plassere EEG-elektroder i epilepsisuspekterte områder og finne ut akkurat hvor anfallet starter. I stedet for å operere bort hele temporallappen kan vi da fjerne den delen som genererer epilepsien, for eksempel hippocampus eller amygdala, forteller han.

Selv er ikke Hennig så ivrig på å snakke om sine oppfinnelser. – Det er ikke så spesielt, jeg bare bygger videre på tanker og ideer andre har hatt før meg og ting jeg har lært av andre, sier han ydmykt.

Nasjonal kunnskapskonkurranse

Hennig vil gjerne fortelle meg om sin aller nyeste idé.

– Jeg har tenkt på å lage en nasjonal

kunnskapskonkurranse som skal gå mellom de fire medisinske fakultetene, sier han, tydelig engasjert. Ideen er kommet i kjølvannet av evalueringsprosjektene til de medisinske fakultetene. – En slik konkurranse kan gi svar på hvilket fakultet som utdanner de beste legene, og om noen av studieordningene ser ut til å være bedre enn andre, sier Hennig.

Han tenker seg to lag fra hvert fakultet. Avgangsstudentene skal testes på åtte fagområder. Hennig forklarer ganske detaljert om hvordan en slik konkurranse kunne gjennomføres, og igjen demonstrerer han sin evne til å finne praktiske løsninger.

– Du må gjerne skrive om dette, altså. Hvis noen har lyst til å arrangere, er det bare å stjele ideen, understreker han.

Det er ikke lett å fotografere Hennig. Blikket hans flakker mellom meg, gulvet og taket, han er som en sjenert sjuåring som ikke riktig vet hvor han skal gjøre av seg. Idet jeg fanger det milde smilet og de varme øynene i linsen, husker jeg hva en kollega av ham sa: «Rune er veldig beskjedent. Kanskje er det derfor han ikke er blitt portrettert før.»

Heidi Lindland

heidili@student.hf.uio.no
Universitetet i Oslo